

..... [p1] .....

Mijn weerde heer,

Heden, zondag avond,¹ hebbe ik het lastig werk volend en voltrokken, te weten 't uit schrijven van ruim drijduizend verzen.²

Ik hope dat er zoo veel geen verzen meer zullen veranderd, verplaatst, of overschrikkeld zijn: dat achterlaten komt meestendeels hieraf: 't is dat gij eene andere uitgave hebt als ik van Hiawada³ en dat zij verschillen.⁴ de vers die ontbreekt in [*Hiawatha*]-wooning,⁵ is:

- tot zijn pijlgeweer: 'n ontzwerf niet!' -

't Is spijtig dat ik deze losse bladeren niet en hebbe kunnen titelen en teekenen met cijfers; ik heb den laatsten cijfer vergeten.

Ik vinde het ook zeer goed, mijn eerw. heer, achter den boek een glossarium te geven, ja zelfs noodig, zoo wel voor de onwetende, als voor de beknibbelaars: 'k en hebbe nog geen woorden gezien, doorgehaald in 't rood, zoo gij geschreven hebt.⁶

.....

1 Zondag 23 februari of 2 maart 1879.

2 Het gehele werk van Hiawatha omvat 5400 verzen. Lauwers is echter compleet herbegonnen en heeft al 3000 verzen herschreven op een nette manier, slechts op één zijde per blad. Dat was een instructie van Guido Gezelle en hij heeft die gevolgd. Gezelle zal deze nette versie echter benutten als klad papier voor andere teksten!

3 Guido Gezelle bezat inderdaad een andere versie van Emile Lauwers. De student Lauwers was in het kleinseminarie van Roeselare gestart met een uitgave van 1874. Hij had zelfs om toestemming gevraagd om dit boek te mogen lezen in het kleinseminarie en een briefje vooraan in het exemplaar ingekleefd om deze toestemming verleend te krijgen. Gezelle had een veel vroeger uitgave, hoogstwaarschijnlijk een Bogue-uitgave uit London, de vroegste uitgave van *The Song of Hiawatha*. Zie '1.2. De legger' in 'Guido Gezelles vertaling van *The Song of Hiawatha* van Longfellow en de doorwerking daarvan in zijn poëzie.', p. 10-11.

4 Lauwers verdedigt zich hier tegenover de vroegere bemerkingen van Gezelle in zijn [brief van 7 februari 1879](#). Hij had gelijk: Gezelle had een andere uitgave van het oorspronkelijke werk, dan Lauwers.

5 De titel van Zang X is: Hiawatha's wooing. Gezelle vertaalde dit als 'Hiawadha's Bruidvaard'. Het bewuste vers is vers 77, wat Gezelle in 1886 vertaalde als: "sprak hij, t' zijnen pijle, 'n Mist niet!"

6 Over een glossarium is er in deze correspondentie niets te vinden, en hoewel Lauwers geen van zijn herschreven teksten zag waar Gezelle 'in 't rood' woorden doorhaalde, 3 bladen, zang II, v. 206-280, door F. Baur gepubliceerd: in: *Nog Gezelle's Hiawadha*, Feestbundel H.J. Van de Wijer, 1944, dl II, 195-208.

Toen ik den laatsten keer geschreven hebbe naar M^F Verriest hadt gij nog maar hier en de daar eenige verzen verbeterd; ook, hij vragende of ik mijnen naam gezwegen wilde of gekend, antwoordde⁷ ik hem dat hij mijnen naam zou gezet hebben; maar nu

..... [p2] .....

dat die zaken gekeerd zijn, nu dat gij geweerdigd hebt mijn welbevrochte,⁸ ja, maar eventwel arm tierige verzen op te tooien en heel in 't nieuw te zetten; nu is het natuurlijk dat mijn naam, als naam van den vertaler, op den boek niet meer en mag gedrukt staan.

Wilt gij, mijn eerw. heer, eerst uw naam zetten, zoo gij gezeid hebt, en den mijnen er min of meer laten achter zien, dat is wel; maar het zou onrechtveerdig zijn, stond mijn naam daar, 't zij alleen, 't zij als de bijzonderste.

Zijt gij van dat gedacht niet, eerw heer?

Zoo der nog hier of daar werk te verrichten staat aan Hiawada, dat ik verrichten kan, ik ben [*uedele*] dienstveerdig

Bidde u, eerw. heer, M^F Verriest te laten weten, zoo gij hem Hiawada zendt hetgene ik over 't zetten van mijnen naam aanveerde, en weigere.

Ik blijve [*uedele*] eerbiedig toegenegen.

Emile Lauwers.

Hiermeê de zende

Augustinenstrate 12/.

.....

7 Sic.

8 Goed gemaakte.

Briefbeschrijving

Verzender	Lauwers, Emiel
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	[02?/03?/1879]
Verzendingsplaats	Leuven (Leuven)
Annotatie	Datering gereconstrueerd op basis van editie van Karel Platteau: de brief is geschreven op zondag 23/02/1879 of zondag 02/03/1879; plaats gereconstrueerd op basis van de straat; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Datering gereconstrueerd op basis van editie van Karel Platteau: de brief is geschreven op zondag 23/02/1879 of zondag 02/03/1879; plaats gereconstrueerd op basis van de straat; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	Hiawatha, p.253-254; Gezelles groei in Kortrijk : het belang van de overdichting van The Song of Hiawatha. / door Karel Platteau. - Kortrijk : Groeninghe, 1999, p.213-214

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 enkel vel, 176 mm x 110 mm papier, wit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle; idem rechts: [Einde 1879?] (inkt, beide hand P.A.); idem in de linkermarge: Afdrukt in Hiawatha, Jubileumuitg. bl. 253-254 (inkt, verticaal, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge

Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5156
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11456

Inhoud

Incipit	Heden, zondag avond, hebbe ik het lastig
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[02?/03?/1879], Leuven, Emiel Lauwers aan [Guido Gezelle]
Editeur	Karel Platteau; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent

Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
